

Vergaderjaar 2022–2023

33 529

Gaswinning

Nr. 1153

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2023

Met deze brief informeer ik u over een verlenging van de afbouw van GasTerra B.V. (hierna: GasTerra).

Voor ik op de achtergrond van de verlenging van de afbouw van GasTerra in ga, hecht ik eraan te benadrukken dat dit op geen enkele wijze invloed heeft op de bewoners in Groningen: besluitvorming over de afbouw van GasTerra heeft geen invloed op besluitvorming over de gaswinning uit het Groningenveld en ook niet op de schadeafhandeling en uitvoering van de versterkingsopgave.

In 2019 hebben de aandeelhouders van GasTerra besloten om de activiteiten van GasTerra af te bouwen en de onderneming te beëindigen (Kamerstuk 33 529, nr. 691) en de directie van GasTerra verzocht om een afbouwplan op te stellen. Dit plan is in 2020 opgesteld en voorzag dat de activiteiten zouden eindigen op 31 december 2024 (Kamerstuk 33 529, nr. 805). De afgelopen jaren zijn hierbij belangrijke stappen gezet, maar er is meer tijd nodig. De aandeelhouders hebben daarom besloten de afbouw met twee jaar te verlengen tot 31 december 2026. Met deze brief informeer ik u daar over. Ook wordt invulling gegeven aan de toezegging die de Minister voor Klimaat en Energie 20 december 2022 heeft gedaan tijdens het tweeminutendebat gasmarkt en leveringszekerheid aan het lid Dassen om een stand van zaken van de afbouw van GasTerra te geven (Handelingen II 2022/23, nr. 37, item 34).

GasTerra is een publiek-private samenwerking tussen het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK, 10% procent van de aandelen), de staatsdeelneming EBN (40%) en de energiebedrijven Shell en ExxonMobil (ieder 25%). De kernactiviteit van GasTerra was van oudsher het verkopen van Groningengas. Daar is later ook het verkopen van het Nederlandse kleineveldengas bij gekomen. Door het (versneld) beëindigen van de gaswinning uit Groningen is het bestaansrecht van GasTerra vervallen en daarom besloten de aandeelhouders in 2019 om het bestuur van de

vennootschap te verzoeken de activiteiten van GasTerra af te bouwen en de door GasTerra gedreven onderneming te beëindigen.

Bij het besluit destijds was bekend dat GasTerra nog langlopende contractuele gasleveringsverplichtingen had, die doorliepen na de voorziene bedrijfsbeëindiging in 2024, waarvan de langst lopende verplichting eindigt op 30 september 2029. De tabel hieronder is een weergave van een op 6 september 2022 aan uw Kamer verstrekt overzicht van de resterende verplichtingen, die aangeeft hoeveel miljard m³ gas in de komende gasjaren onder de contracten nog geleverd moet worden (Vergaderjaar 2021–2022, Aanhangsel van de handelingen, nummer 3930):

In mrd m ³	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29
Verplichtingen	12,5	9,9	7,1	4,7	2,5	0,5

De afgelopen jaren zijn weliswaar belangrijke stappen gezet in het verkleinen van de verplichtingen, maar het is vooralsnog niet gelukt alle lopende contracten versneld af te bouwen. Er zijn op het ogenblik nog langlopende contracten met drie buitenlandse afnemers.

Het voornemen in 2019 was de nog resterende verplichtingen over te dragen of door een nader te bepalen partij uit te laten voeren. Dit bleek ingewikkelder dan voorzien. De volatiele prijsontwikkeling in de markt van de afgelopen twee jaar maakte een overdracht nog lastiger. Gelet op de huidige situatie op de gasmarkt en de omvang van de nog resterende verplichtingen, is een verlenging van de afbouw de beste wijze om deze verplichtingen te kunnen blijven nakomen. De aandeelhouders hebben daarom op 23 juni jl. besloten om de afbouw van de onderneming met twee jaar te verlengen tot 31 december 2026. Hierdoor heeft GasTerra twee jaar langer de tijd om haar verplichtingen verder af te bouwen. Door de afbouw van de gaswinning uit het Groningenveld moet GasTerra gas op de markt inkopen om haar verplichtingen te kunnen nakomen. Die verplichtingen worden jaarlijks kleiner, maar lopen deels door tot na 31 december 2026 zoals in bovenstaande tabel is weergegeven. De verplichtingen na 2026 zijn zodanig klein dat het streven is om tot afspraken te komen met de koper om het contract voortijdig te beëindigen en als dat niet lukt te laten overnemen door een andere partij. De aandeelhouders blijven hierover in overleg met de directie van GasTerra.

Het besluit om de afbouw van de onderneming van GasTerra met twee jaar te verlengen is ingrijpend voor alle medewerkers van GasTerra. Na overeenstemming te hebben bereikt met de vakbond is in 2019 een sociaal plan vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe en onder welke voorwaarden GasTerra ondersteuning biedt bij het vinden van nieuw werk aan medewerkers die het bedrijf zullen verlaten. Op 26 mei jl. is een aanpassing van het sociaal plan aan de gewijzigde situatie (verlenging afbouw met twee jaar) met de vakbond overeengekomen, waarna op 30 mei jl. de ondernemingsraad positief heeft geadviseerd over het gewijzigde afbouwplan.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief